

Τάκης Θεοδωρόπουλος

Για όλα φταίει ο αποτυχημένος αρχαίος θεός

Μια επιδημία εξαπλώνεται πάνω από τη χώρα. Ο πληθυσμός προσβάλλεται από ποιητικό οίστρο. Ολοι αναζητούν τη συγκίνηση. Αλλά πώς ζει κανείς σε μια κοινωνία που δεν παράγει παρά μόνο ποίηση και συγκίνηση; Ο Τάκης Θεοδωρόπουλος πλάθει μια αλληγορία που εξηγεί πώς φθάσαμε ως εδώ

Τι είναι η πατρίδα μας; Μην είν' οι κάμποι; Μην είναι τ' άπαρα ψηλά βουνά; Όλα πατρίδα μας. Κι αυτά, κι εκείνα...

Το μάθημα Πατριδογνωσίας του Τάκη Θεοδωρόπουλου αρχίζει με την υιοθέτηση των κλισιέ με τα οποία πορεύεται τον βίο της η ωραία Ελλάς, μια χώρα πλημμυρισμένη μεγαλείο, εξαιτίας της καταγωγής των κατοίκων της από μια πολιτιστικά ένδοξη και εύρωστη αρχαιότητα. Τόσο ένδοξη και τόσο εύρωστη ώστε να είναι ικανή να θρέψει και τους σημερινούς Έλληνες, να τους εξασφαλίζει κύρος και αρκετή ασφάλεια στον δυτικό κόσμο και, χάρη στις αντίστοιχες προσαρμογές τις οποίες απαιτεί η μορφολογία της χώρας και το κλίμα της, ζουν μέσα στο δυτικό πρότυπο ζωής – και ζουν καλά.

Ωσπου καταφθάνει στην πρωτεύουσα ένας πραγματικός αρχαίος. Ένας θεός, λιγάκι επιπόλαιος και λιγάκι φαφλατάς, που οι άλλοι αρχαίοι θεοί τον είχαν πετάξει με τις κλωτσιές από τον Ολυμπο. Τελευταίος στην κατάσταση

του Δωδεκαθέου, κάπου τριακοστός έκτος, έρχεται στην Αθήνα, συνδέεται ερωτικά με μια υπάλληλο και αρχίζει, με τη δύναμη που του δίνει η θείκη του ιδιότητα, να νταραβερίζεται με υπουργούς και νομάρχες, παράγοντες και υποπαράγοντες της δημόσιας ζωής, αλλά κυρίως με παράγοντες και υποπαράγοντες των δημοσίων έργων. Έχοντας από τα χρόνια της αρχαιότητας έναν

βασικό στόχο, να ενώσει οδικώς τον Ισθμό με τη Σπάρτη, θεωρεί ότι ήρθε η ώρα να το κάνει. Σαν θεός που είναι δεν έχει την υποχρέωση να αναλογιστεί το κόστος, τα χρήματα, αλλά και να το αναλογιστούν πάλι δεν θα υπήρχε θέμα – διότι

όλοι όσοι συζητούν μαζί του τον έχουν πείσει ότι «τα λεφτά δεν είναι το πρόβλημα». Αλλωστε, όλοι όσοι συζητούν μαζί του, σε μεγάλο βαθμό, εξασφαλίζουν και την επιβίωση και την επιρροή χάρη στα περισεύματα από «τα λεφτά που δεν είναι το πρόβλημα» και τα οποία, συνήθως, είναι ευρωπαϊκά κονδύλια.

Ο ποιητικός τρόπος του αρχαίου θεού να αντιλαμβάνεται τα πράγματα, όμως, αρχίζει να μεταδίδεται και στους γύρω του. Στην πραγματικότητα είναι κάτι σαν αρρώστια, επιδημία που γρήγορα εξαπλώνεται και προσβάλλει όλον τον πληθυσμό. Οι πάντες αίφνης πιστεύουν ότι «τα λεφτά δεν είναι το πρόβλημα» και αρχίζουν να ζουν όλο και περισσότερο σαν τα λεφτά να μην είναι το πρόβλημα. Ολοι θέλουν να μιμηθούν τον διάσημο ποιητή Δελικωστόπουλο, τον αγαπημένο του εθνικού ακροατηρίου, που ήδη δρέπει τις δάφνες της ποιητικής του φύσης – παρότι μερικοί πολύ υποψιασμένοι αναγνώστες ξέρουν καλά ότι η ποιητική του είναι

κοινότοπη και φλύαρη. Αλλά, στο κάτω κάτω, τι σημασία έχει πόσο φλύαρος είναι κανείς μπροστά στην ποιητική συγκίνηση;

Σ' αυτό το σημείο, το μάθημα Πατριδογνωσίας παύει να είναι μάθημα και αρχίζει να θυμίζει πολύ τη σημερινή ζοφερή πραγματικότητα της Ελλάδας της κρίσης. Διότι, όταν μια χώρα εκχωρεί όλες τις λειτουργίες στις ανάγκες της ποίησης, τι θα συμβεί; Οι εργαζόμενοι θα πάψουν να εργάζονται, οι επενδυτές θα πάψουν να επενδύουν και θα επιχειρήσουν να επενδύσουν μια και καλή στο μεγαλείο και τη δόξα της κρυμμένης ποιητικής φύσης τους, οι πόλεις θα λειτουργούν με κίνητρο τους στίχους – αλλά σε μια κοινωνία ποιητών, προφανώς, κανείς δεν θα μαζεύει τα σκουπίδια, τα οποία θα αρχίσουν να σχηματίζουν στοίβες που θα απειλούν να πνίξουν τους κατοίκους και μόνο χάρη στην επαναστατικότητα νέων κυρίως, ή παλιμπαιδών, οι οποίοι αντιλαμβάνονται ότι «η ποίηση είναι φωτιά» και αρχίζουν να χρησιμοποιούν τα σκουπίδια ως καύσιμο για την επανάσταση, μειώνεται λιγάκι ο όγκος τους...

Στο μεταξύ, η χώρα έχει παραδοθεί σε ποιητές και σε δυνάμει ποιητές. Όλες οι αντιδικίες έχουν θέμα τους τον βαθμό και τον χαρακτήρα της ποιητικής συγκίνησης. Κι έτσι, ενώ η συγκίνηση κορυφώνεται, η χώρα καταρρέει...

Ο συγγραφέας του «Αδιανόητου τοπίου» και του «Μυθιστορήματος του Ξενοφώντα» στο νέο του βιβλίο πλάθει μια αλληγορία της σημερινής Ελλάδας της Μεταπολίτευσης. Αναζητεί τα συμπτώματα της σημερινής κατάρρευσης στο αναπτυξιακό μοντέλο που κυριάρχησε τα μεταπολιτευτικά χρόνια (θα μπορούσε να συνοψιστεί στο μοτίβο: «τα χρήματα δεν έχουν σημασία»). Αφού τα χρήματα σε αυτή τη χώρα έρρεαν

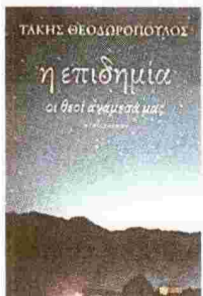
Ο Τάκης Θεοδωρόπουλος. Το νέο του μυθιστόρημα είναι μια αλληγορία για την Ελλάδα της κρίσης, για τις κοινωνικές και πολιτικές αιτίες της κατάρρευσης του μεταπολιτευτικού μοντέλου της ευμερείας με ευρωπαϊκές επιδοτήσεις και με δανεικά

είτε με τη μορφή επιδοτήσεων είτε με τη μορφή δανεικών (νομίζουμε κι αγύριστων), οι κάτοικοι δεν ήταν υποχρεωμένοι να σκεφτούν ορθολογικά την επιβίωσή τους. Πίστευαν ότι οι πόροι φυτρώνουν στα υπουργεία και, γενικώς, εκεί όπου ενδημεί η πολιτική. Μπορεί αυτό να εξέθρεψε τη διαφθορά, εξέθρεψε όμως και την αδούλωτη ελληνική ψυχή η οποία δεν νοούσε ότι μπορεί να λογοδοτεί σπουδήποτε, δαλινώτη και ποιητική καθώς είναι. Η μεταπολιτευτική δημοκρατία καταρρέει επειδή δεν χτίστηκε στα θεμέλια του ορθού λόγου αλλά στο σαθρό υπόδαφος της συγκίνησης. Τα υπόλοιπα τα βλέπουμε γύρω μας. Τα θύματα της επιδημίας που μετέδωσε στη χώρα ο αποτυχημένος αρχαίος θεός είμαστε εμείς. Προλάβουμε, βεβαίως, και ζήσαμε μερικά χρόνια εύκολα και οπτάτα. Ποιητικά.

Ανάξιοι πολίτες

Ο Τάκης Θεοδωρόπουλος συνηθίζει στα λογοτεχνικά κείμενά του να παραπέμπει στην κλασική αρχαιότητα. Αυτή τη φορά, όμως, ο Ακατονόμαστος αρχαίος θεός που μπαίνει στην πλοκή και καθορίζει τη σημερινή πραγματικότητα, αναξίπιστος και τιποτένιος, άξιος δηλαδή περιφρόνησης, είναι το ιδανικό σύμβολο μέσω του οποίου η «Επιδημία» σαρκάζει τους Νεοέλληνες.

Υποτίθεται ότι η κλασική αρχαιότητα, τα επιτεύγματά της (η δημοκρατία και οι υψηλού επιπέδου καλλιτεχνικές επιδόσεις) είναι στατικό στοιχείο της σύγχρονης νεοελληνικής περηφάνιας, αφού, σύμφωνα με την κρατούσα «εθνική» ιδεολογία, οι σύγχρονοι Έλληνες είναι κατευθείαν απόγονοι των αρχαίων. Ο Θεοδωρόπουλος χρησιμοποιεί το κλισιέ αυτό από την ανάποδη. Σαν να λέει, δηλαδή, ότι, σύμφωνα, είμαστε κατευθείαν απόγονοι εκείνων, αλλά όπως σε όλες τις κοινωνίες και οι κοινωνίες εκείνων είχαν ανάξιους πολίτες. Ποιος λοιπόν μπορεί να πει με βεβαιότητα ότι δεν είμαστε απόγονοι κάποιων από τους ανάξιους αλλά, αντίθετα, θεωρούμαστε a priori άξιοι γόνοι άξιων προγόνων; Ενοχλητικό; Όπως πρέπει να συμβαίνει με το σαρωτικό χιούμορ.

Τάκης Θεοδωρόπουλος
Η ΕΠΙΔΗΜΙΑ
ΟΙ ΘΕΟΙ
ΑΝΑΜΕΣΑ ΜΑΣ

ΕΚΔ. ΠΑΤΑΚΗ, 2011
ΣΕΛ. 157, ΤΙΜΗ 10,50 ΕΥΡΩ